

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**S. Avrelii Avgvstini Hipponensis Episcopi Et S. R. E.
Doctoris Vita**

Lancilottus, Corneille

Antverpiæ, 1616

Cap. XXIV. D. Augustini sincera Deo placendi intentio, studiumque
promouendi eius honorem & proximorum salutem, præsertim
concionando; quâ in re præcellens, multis saluti fuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42857

CAPVT XXIV.

D. Augustini sincera Deo placendi intentio, studiumq; promouendi eius honorem, & proximorum salutem, præsertim concionando; quâ in re præcellens, multis saluti fuit.

Lib. 2. de
Serm. Do-
mini in
monte.

Lib. 1. Cō-
fess. c. 15.

Li. II. Cō-
fess. c. 2.

Medit. c. 41

IGITUR monasticæ vitæ genere probè instituto, deinceps sacerdotium omni pietate exornandum putauit, in eumque finem, tamquam itineris ducem sibi delegit sinceram in omnibus soli Deo complacendi intentionem, quam Dominus oculum appellat: *Hunc oculum, inquit, habet ille qui finem bonorum operum, ut verè bona opera sint, non in eo constituit ut hominibus placeat, sed etiam si peruenerit, ut eis placeat, ad eorum potius salutem refert, & ad gloriam Dei, non ad inanem iactantiam suam.* Idipse egregiè præstitit, qui singula opera sua in unius Dei honorem retulit: *Dulcescas (Deo loquitur) mihi super omnes seductiones quas sequebar, & amem te validissimè. Tibi seruiat quidquid utile puer didici, tibi seruiat quod loquor, & scribo, & lego, & numero.* Misericordia tua exaudiat desiderium meum, quoniam non mihi soli æstuat, sed vsui vult esse fraternæ caritati. Et vides in corde meo, quia sic est; ut sacrificem tibi famulatum cogitationis & linguae meæ. Et alibi: Tu solus

finis

finis intentionis meæ. Hac mente, quæ sibi
ex officio incumbabant res omnes aggressus, occasionem nullam prætermisit, quâ
possent honor Dei, vel cuiuspiam hominis
salus promoueri. Vnde Possidius: *Zelo Dei*
succensus, Dominicis semper damnis mære-
bat, & lucris gaudebat. Quos cælestes quæ-
stus vt ampliter vndequaue coaceruaret,
simulac facultatem concionandi est ade-
ptus, Euangelicam pecuniam dedit ad vsu-
ram, sacrum Dei verbum magno cum po-
puli applausu & fructu pro concione præ-
dicans, eò quòd singulariter hac in re excel-
leret. Quamobrem in solemnitate eius an-
nuâ canitur: *Latatur cum Apostolis, quorum*
plenus spiritu, quæ prædixerunt mystica, fe-
cit nobis peruia: post quos fecunda dispensan-
di verbi Dei primus refulsit gratiâ. Cùm
enim res duæ maxime Ecclesiasten perfici-
ant, doctrina & elocutio, vtraque in eo
summa fuit. Et quidem quod spectat artes
liberales, tam apprimè eas intellexit, vt de
iis singulos libros conscripserit: adeò vt si
in obliuionem issent, ab eo restitui faciliter
eandem potuerint. Etiam in historiâ, quæ
prudentiæ mater est, & nos plurimum ad in-
telligendos sacros libros iuuat, præcipuè fuit
verlatus, vt omittam rerum diuinarum &
humanarum scientiam, quæ in libris eius

De

*Omniem oc-
casionem
captat ho-
norem Dei,
& salutem
hominum
promouendi.*
Cap. 18.

*S. Augu-
stinus exi-
mius Eccle-
siastes.*

*Lib. 2. De
doct. Chr.
cap. 28.*

De Ciuitate Dei vel maximè relucet. Adeò
verò eloquentiâ præstitit, vt etiam inimi-

T. 6. Epist.
ad Augu-
stinum.
Lib. I. con-
tra Cresc.
cap. 2.

eum scribat: *Summum te vbique inueni Ora-
torem, & deum panè totius eloquentiæ. Ego
namque fateor, non tali diligentia, nec tanta
industriâ Anicianæ domus micare marmora,
quantâ tua scripta perlucet eloquentiâ.*

Hieronymus epistolâ 30. ad Augustinum:
*Certè quidquid dici potuit, & sublimi inge-
nio de Scripturarum S. S. hauriri fontibus, à
te dissertum est.* Ac pictorum nemo, existi-
mem, tam euidenter corpora quiuerit pe-
nicillo exprimere, quàm ille mirificè ac in-
imitabili eloquio quasi spectandam nobis
futuræ vitæ gloriam proposuit, quam ta-
men vmbraticè solùm, & per rerum simi-
litudines apprehendimus. Sanè ardentissi-
mum eius amorem, quo in Deum & in
omne genus hominum exarsit, quemque
modis omnibus persuadere hominibus stu-
duit, eiuscè tum scripta tum dicta passim
spirant. Quamobrem Comes Darius sum-
mè desiderabat eum concionantem audi-

Epist. 263.
apud Au-
gustin. 10. 2

re. *Dixisse hunc ferunt: O me non modò ter-
aut quater, sed millies & omni numero plus
beatum, si mihi datum esset præsentì intueri
tuos verè sidereos vultus, vocemq; diuinam,
& diuina canentem, & non solùm mentis fru-
ctus,*

*etus, sed etiam cum aurium suauitate sumere
& audire licuisset. Putarem profecto me quas-
dam immortales leges non modò de celo, sed
in ipso constitutum celo suscipere, & quas-
dam Dei voces, non longè de templo, sed pro-
pe ipsum Dei astantem tribunal audire.*

Mirabiles autem fuere prædicationis eius ^{Mirabiles}
effectus: nõ enim ad meliorem frugẽ dum- ^{prædicationis S. Au-}
taxat malè viuentes Catholicos reduxit: ve- ^{gustini ef-}
rumetiã ab heresi multos ad saniorẽ fidem ^{fectus.}
traduxit. Meminit Possidius inter ceteros
Firmi cuiusdã, quem hereticum D. Augu- ^{Cap. 15.}
stinus præter mentem à proposito (Deo sic ^{Vitæ.}
ordinante) digrediens, ita conuertit, vt eum
non tantum religiosis cõtibus aggregarit, ^{Possid. c. 9.}
verum etiam Presbyterum effecit. ^{Vitæ.} Quare
tanto eius concionandi studio Africana Ec-
clesia, quæ multo tempore hæreticis inua-
lescentibus iacebat oppressa, leuare caput
demum est exorsa: & fidem Catholicam
quam ex eius ore suscepit, longissimè de-
inceps retinuit. Nam tametsi vicinæ regio-
nes iam diu Orthodoxum credendi mo-
dum reliquissent; nihilominus anno Chri-
sti M. LXXXV. Gregorio VII. Pontifice,
Hippone (nunc Bona dicitur, abiectione
primæ syllabæ, & p literã mutatã in b, quod
est dictu mollius) auita illa fides etiamnum
florebat, vt liquet ex eiusdem Pontificis
Epi-

Tom. 3.
epist. 20.

190 DE VITA D. AVGVSTINI

Epistolâ, quam dedit ad ciues Hipponenses, commendans eis Archiepiscopum Seruandum. Quàm autem hominû omnium inuigilauerit salutî, paucis & apertis verbis docet Præfatio, quæ solemni eius die canitur in templo: *Clericos docuit, laicos monuit, deuios in viam veritatis reduxit: ceterorumq; conditionibus salubriter providendo, Dei in hoc mari nauiculam provide gubernauit.* Enimuerò boni gubernatoris est, non tantum in stellam polarem oculos intendere, sed & clauo manum admouere, si portum desideratum tenere velit. Sic nimirum ipse non tantum intellexit, aliosq; intelligere docuit, quibus modis ad æternæ felicitatis stationem pertingeret: sed ad hæc operi manum prior admouit, ceterosq; homines non tam verbis quàm exemplis est adhortatus.

CAPVT XXV.

Ingens mortificationis eius studium.

Lib. 1. Confess. cap. 5.
Serm. 13. de ver. Apost.

QUANTVM autem mortificationis studio deditus fuerit, atque à rebus omnibus, non tantum vitiosis, verum etiam licitis abstinuerit, satis hoc eius aureum dictum declarat: *Moriar, ne moriar.* Itemque: *Hoc opus nostrum, actiones carnis spiritu mortificare quotidie, affligere, minuire, frenare, interimere. Calca, prosequitur, mortuum,*